

Số: 07/2023/QĐST-VDS

Ninh Hòa, ngày 26 tháng 6 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/V YÊU CẦU TUYÊN BỐ MỘT NGƯỜI MẤT NĂNG LỰC HÀNH VI
DÂN SỰ

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ N, TỈNH KHÁNH HÒA

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà **Đặng Thị Ái Vy**

Thư ký phiên họp: Bà **Đỗ Gia Linh**

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã N tham gia phiên họp: Bà **Lê Thị Bích Thảo** - Kiểm sát viên.

Ngày 26 tháng 6 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thị xã N, tỉnh Khánh Hòa mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 10/2023/TLST-VDS ngày 16 tháng 5 năm 2023 theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 06/2023/QĐST-VDS ngày 13 tháng 6 năm 2023 gồm những người tham gia tố tụng sau:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Nguyễn Tất Đ - sinh năm 1991
Địa chỉ: 6/9 Tân Trụ, phường 15, Quận T, thành phố H.
Có mặt.

- *Người bị yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Nguyễn Thị Ánh N - sinh năm 1967.

Địa chỉ: Tổ dân phố H2, phường Đ, thị xã N, tỉnh Khánh Hòa.

- *Người có quyền, lợi ích liên quan:*

+ Ông Nguyễn G - sinh năm 1965

+ Bà Nguyễn Thị Xuân H - sinh năm 1993

+ Ông Nguyễn Thành Đ - sinh năm 1996

Cùng địa chỉ: Tổ dân phố H2, phường Đ, thị xã N, tỉnh Khánh Hòa.

+ Ông Nguyễn Sơn N - sinh năm 1987

Địa chỉ: Tổ dân phố H1, phường Đ, thị xã N, tỉnh Khánh Hòa.

Đều vắng mặt và có đơn xin giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

** Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai và tại phiên họp – người yêu cầu ông Nguyễn Tất Đ trình bày:*

Ông là con chung của ông Nguyễn G – sinh năm 1965 và bà Nguyễn Thị Ánh N – sinh năm 1967. Cha mẹ ông còn có 02 người con chung khác là Nguyễn Thị Xuân H – sinh năm 1993 và Nguyễn Thành Đ – sinh năm 1996. Mẹ ông còn có 01 người con riêng là Nguyễn Sơn N – sinh năm 1987. Tất cả cùng cư trú tại

Tổ dân phố H2, phường Đ, thị xã N, tỉnh Khánh Hòa; riêng Nguyễn Sơn N cư trú tại tổ dân phố H1, phường Đ, thị xã N, tỉnh Khánh Hòa.

Từ khi còn nhỏ, ông thấy nhận thức và cách sinh hoạt của bà Nguyệt bình thường, thương con, chịu khó làm ăn và hoàn toàn không có bất kỳ dấu hiệu nào về bệnh tâm thần. Tuy nhiên, từ năm 2008 bà Nguyệt có biểu hiện bất thường như tự xưng là quan âm phạt mẫu, có việc làm kỳ quặc về tôn giáo và dễ kích động dẫn đến đánh người, đập phá đồ đạc... Những biểu hiện này càng nặng nên đến năm 2009 gia đình ông đã đưa bà Nguyệt đi chữa trị tại bệnh viện chuyên khoa tâm thần tỉnh Khánh Hòa và xác định bà Nguyệt bị rối loạn cảm xúc lưỡng cực hiện tại giai đoạn hưng cảm có các triệu chứng loạn thần (F31.2). Ngày 08/5/2023, gia đình ông đưa bà Nguyệt lên Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để giám định và theo kết quả giám định pháp y tâm thần số 94 ngày 08/5/2023 kết luận bà Nguyễn Thị Ánh N – sinh năm 1967 mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi, rối loạn rối loạn cảm xúc lưỡng cực hiện tại giai đoạn hưng cảm có các triệu chứng loạn thần (F31.2-ICD10).

Do vậy, ông Nguyễn Tất Đ yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị Ánh N – sinh năm 1967, địa chỉ: Tổ dân phố H2, phường Đ, thị xã N, Khánh Hòa mất năng lực hành vi dân sự để có căn cứ cho việc thực hiện các giao dịch dân sự liên quan đến gia đình của ông.

** Tại bản tự khai người có quyền, lợi ích liên quan – ông Nguyễn G trình bày:*

Ông và bà Nguyễn Thị Ánh N – sinh năm 1967 chung sống với nhau có đăng ký kết hôn tại Ủy ban nhân dân phường Đ năm 1990. Vợ chồng ông có 03 người con chung là: Nguyễn Tất Đạt – sinh năm 1991, Nguyễn Thị Xuân H – sinh năm 1993 và Nguyễn Thành Đ – sinh năm 1996. Bà Nguyệt còn có 01 người con riêng là Nguyễn Sơn N – sinh năm 1987. Trước và sau khi kết hôn với ông, bà Nguyệt là người bình thường, thương chồng con, chịu khó làm ăn và hoàn toàn không có bất kỳ dấu hiệu nào về bệnh tâm thần. Tuy nhiên, từ năm 2008 bà Nguyệt có biểu hiện bất thường như tự xưng là quan âm phạt mẫu, có việc làm kỳ quặc về tôn giáo và dễ kích động dẫn đến đánh người, đập phá đồ đạc... Những biểu hiện này càng nặng nên đến năm 2009 gia đình ông đã đưa bà Nguyệt đi chữa trị tại bệnh viện chuyên khoa tâm thần tỉnh Khánh Hòa và xác định bà Nguyệt bị rối loạn cảm xúc lưỡng cực hiện tại giai đoạn hưng cảm có các triệu chứng loạn thần (F31.2). Cho đến nay, tình trạng bệnh của bà Nguyệt vẫn không hề thuyên giảm.

Nay ông Nguyễn Tất Đ yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị Ánh N mất năng lực hành vi dân sự thì ông thống nhất, không có ý kiến gì khác.

** Tại bản tự khai người có quyền, lợi ích liên quan – bà Nguyễn Thị Xuân H trình bày:*

Bà là con chung của ông Nguyễn G – sinh năm 1965 và bà Nguyễn Thị Ánh N – sinh năm 1967. Từ khi còn nhỏ, bà thấy nhận thức và cách sinh hoạt của bà Nguyệt bình thường, thương con, chịu khó làm ăn và hoàn toàn không có bất kỳ dấu hiệu nào về bệnh tâm thần. Tuy nhiên, từ năm 2008 bà Nguyệt có biểu hiện bất thường như tự xưng là quan âm phạt mẫu, có việc làm kỳ quặc về tôn giáo và

dễ kích động dẫn đến đánh người, đập phá đồ đạc... Những biểu hiện này càng nặng nên đến năm 2009 gia đình bà đã đưa bà Nguyệt đi chữa trị tại bệnh viện chuyên khoa tâm thần tỉnh Khánh Hòa và xác định bà Nguyệt bị rối loạn cảm xúc lưỡng cực hiện tại giai đoạn hưng cảm có các triệu chứng loạn thần (F31.2). Cho đến nay, tình trạng bệnh của bà Nguyệt vẫn không hề thuyên giảm

Nay ông Nguyễn Tất Đ yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị Ánh N mất năng lực hành vi dân sự thì bà thống nhất, không có ý kiến gì khác.

** Tại bản tự khai người có quyền, lợi ích liên quan – ông Nguyễn Thành Đ trình bày:*

Ông là con chung của ông Nguyễn G – sinh năm 1965 và bà Nguyễn Thị Ánh N – sinh năm 1967. Từ khi còn nhỏ, ông thấy nhận thức và cách sinh hoạt của bà Nguyệt bình thường, chịu khó làm ăn và hoàn toàn không có bất kỳ dấu hiệu nào về bệnh tâm thần. Tuy nhiên, từ năm 2008 bà Nguyệt có biểu hiện bất thường như tự xưng là quan âm phạt mẫu, có việc làm kỳ quặc về tôn giáo và dễ kích động dẫn đến đánh người, đập phá đồ đạc... Những biểu hiện này càng nặng nên đến năm 2009 gia đình ông đã đưa bà Nguyệt đi chữa trị tại bệnh viện chuyên khoa tâm thần tỉnh Khánh Hòa và xác định bà Nguyệt bị rối loạn cảm xúc lưỡng cực hiện tại giai đoạn hưng cảm có các triệu chứng loạn thần (F31.2). Cho đến nay, tình trạng bệnh của bà Nguyệt vẫn không hề thuyên giảm

Nay ông Nguyễn Tất Đ yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị Ánh N mất năng lực hành vi dân sự thì ông thống nhất, không có ý kiến gì khác.

** Tại bản tự khai người có quyền, lợi ích liên quan – ông Nguyễn Sơn N trình bày:*

Ông là con riêng của bà Nguyễn Thị Ánh N – sinh năm 1967. Trước và sau khi kết hôn với ông Giông, bà Nguyệt là người bình thường, chịu khó làm ăn và hoàn toàn không có bất kỳ dấu hiệu nào về bệnh tâm thần. Tuy nhiên, từ năm 2008 bà Nguyệt có biểu hiện bất thường như tự xưng là quan âm phạt mẫu, có việc làm kỳ quặc về tôn giáo và dễ kích động dẫn đến đánh người, đập phá đồ đạc... Những biểu hiện này càng nặng nên đến năm 2009 gia đình ông Giông đã đưa bà Nguyệt đi chữa trị tại bệnh viện chuyên khoa tâm thần tỉnh Khánh Hòa và xác định bà Nguyệt bị rối loạn cảm xúc lưỡng cực hiện tại giai đoạn hưng cảm có các triệu chứng loạn thần (F31.2). Cho đến nay, tình trạng bệnh của bà Nguyệt vẫn không hề thuyên giảm.

Nay ông Nguyễn Tất Đ yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị Ánh N mất năng lực hành vi dân sự thì ông thống nhất, không có ý kiến gì khác.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã N phát biểu quan điểm:

Về thủ tục tố tụng: Quá trình thụ lý, giải quyết đơn yêu cầu của Tòa án nhân dân thị xã N đã tuân thủ đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Việc chấp hành pháp luật của đương sự đúng quy định tại Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: Căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự; Điều 376, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Tất Đ về việc tuyên bố bà Nguyễn Thị Ánh N mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã N nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Người có quyền, lợi ích liên quan ông Nguyễn G, ông Nguyễn Thành Đ, ông Nguyễn Sơn N và bà Nguyễn Thị Xuân H đã được Tòa án triệu tập họp lệ vắng mặt tại phiên họp và có đơn xin giải quyết vắng mặt. Vì vậy, căn cứ Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự tiến hành mở phiên họp theo quy định.

[2] Về thẩm quyền: Bà Nguyễn Thị Ánh N là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự có địa chỉ tại tổ dân phố Hà Thanh 2, phường Đ, thị xã Ninh Hòa, tỉnh Khánh Hòa nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã N theo quy định điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[3] Về quan hệ pháp luật: Ông Nguyễn Tất Đ yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị Ánh N mất năng lực hành vi dân sự nên xác định quan hệ pháp luật là “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án được quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự.

[4] Về nội dung:

Ông Nguyễn Tất Đ là con chung của bà Nguyễn Thị Ánh N và ông Nguyễn G. Từ khi ông còn nhỏ thì bà Nguyệt là người bình thường, không có bất kỳ dấu hiệu nào về bệnh tâm thần. Tuy nhiên, đến năm 2008 bà Nguyệt có những biểu hiện bất thường: tự xưng là quan âm phạt mẫu, nói lảm nhảm, đánh người khi kích động, đập phá đồ đạc... Năm 2009 gia đình ông đã đưa bà Nguyệt đi chữa trị tại bệnh viện chuyên khoa tâm thần tỉnh Khánh Hòa và xác định bà Nguyệt bị rối loạn cảm xúc lưỡng cực hiện tại giai đoạn hưng cảm có các triệu chứng loạn thần (F31.2). Hiện tại, tình trạng bệnh của bà Nguyệt vẫn không thuyên giảm.

Tại phiên họp, ông Nguyễn Tất Đ là con ruột của bà Nguyễn Thị Ánh N, xác định bà Nguyệt không còn khả năng nhận thức, điều khiển hành vi nên yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyệt mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 94/KLGĐ ngày 08/5/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên có kết luận bà Nguyễn Thị Ánh N - sinh năm 1967, giới tính: Nữ, nơi thường trú: Tổ dân phố H2, phường Đ, thị xã Ninh Hòa, tỉnh Khánh Hòa:

- Về y học: rối loạn cảm xúc lưỡng cực hiện tại giai đoạn hưng cảm có triệu chứng loạn thần (F31.2-ICD10).

- Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự; kết luận giám định pháp y tâm thần và đề nghị của Kiểm sát viên tại phiên họp, Tòa án

nhân dân thị xã Ninh Hòa nhận thấy có đủ cơ sở chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Tất Đ về việc đề nghị Tòa án yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị Ánh N là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015.

Việc xác định và đăng ký người giám hộ cho người bị tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự được thực hiện theo Luật hộ tịch, Bộ luật dân sự và các quy định khác của pháp luật có liên quan.

[5] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã N phù hợp với nhận định của Tòa án nên chấp nhận.

[6] Về lệ phí: Ông Nguyễn Tất Đ phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 367, Điều 370, Điều 372, Điều 376, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự về “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” của ông Nguyễn Tất Đ.

Tuyên bố bà Nguyễn Thị Ánh N - sinh năm 1967, nơi thường trú: Tổ dân phố H2, phường Đ, thị xã Ninh Hòa, tỉnh Khánh Hòa là người mất năng lực hành vi dân sự.

Việc xác định và đăng ký người giám hộ cho người bị tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự được thực hiện theo Luật hộ tịch, Bộ luật dân sự và các quy định khác của pháp luật có liên quan.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Tất Đ phải nộp 300.000đ (*Ba trăm nghìn đồng*) lệ phí sơ thẩm việc dân sự nhưng được trừ vào tiền tạm ứng lệ phí mà bà đã nộp theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số AA/2021/0005457 ngày 29/11/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã N.

3. Ông Nguyễn Tất Đ có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền, lợi ích liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát nhân dân thị xã N có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

4. Quyết định này được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự; người được thi hành án, người phải thi hành án có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời

hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:

- VKSND thị xã N;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ.

Đặng Thị Ái Vy